

GÖRME KAYBINA EŞLİK EDEN TAKTİL HALÜSİNASYONLAR: BİR DELÜZYONEL PARAZİTOZ VAKASI

Tuğba Nur Sayımlar Erginay¹, Ayşe Kurtulmuş Çalış¹

¹İstanbul Medeniyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Göztepe Prof. Dr. Süleyman Yalçın Şehir Hastanesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

Giriş: Yaşlı bireylerde duyuusal kayıplar, özellikle görme kaybı, psikotik yaşantılara zemin hazırlayabilir. Bu sunumda, iki gözde ciddi görme kaybı olan ve ileri yaşta delüzyonel parazitoz belirtileri ile başvuran bir olgu sunulmaktadır. Bu olgu sunumu ile, ileri yaşlı bireylerde duyuusal kayıpların psikotik yaşantılarla ilişkisini ve delüzyonel parazitoz gibi nadir tabloların tedavi yaklaşımlarını değerlendirmek amaçlanmıştır, vaka sunumu için kişiden onam alınmıştır.

Yöntemler / Olgu Sunumu: 73 yaşında kadın hasta, iki aydır derisinin altında böceklerin gezdiğine dair şikayetiyle Dermatoloji Bölümü'nden yönlendirildi. Yüz ve kafa derisinde kaşımaya bağlı ortaya çıkan ekskoriyasyonlar mevcuttu. Böcekleri bastırarak "patlattığını" ifade ediyordu. Altı ay önce sol meme altında gelişen mantar enfeksiyonunu yüzüne bulaştırdığına inanıyordu. 2004 ve 2015 yıllarında iki ayrı serebrovasküler olay sonrası gelişen iki gözünde de ciddi görme kaybı mevcuttu. Psikiyatrik öyküsünde; 2022 yılında depresif yakınmalarla kısa süreli essitalopram kullanımı mevcuttu. Halihazırda uykusuzluk nedeniyle ketiyapin 25 mg/ gün kullanılmaktaydı. Önceki başvurularında aktif psikotik bulgu izlenmemişti. Astım dışında bilinen tıbbi hastalığı yoktu. Alkol, madde kullanım öyküsü bulunmamaktaydı. Mini Mental Skor: 27/30 olarak değerlendirildi, demans lehine belirgin bir bulgu saptanmadı. Muayenesinde; bilinci açık, koopere,

oryanteydi, psikomotor hızı olağan, duygudurumu ötimik, affektü duygudurumuyla uyumlu, formal düşünce bozukluğu saptanmadı, somatik sanrıları mevcuttu. Taktıl halüsinasyon tariflenmekteydi. Bellek muayenesi doğal, muhakemesi yerindeydi. Uykuları iyi, iştahı olağandı.

Sonuçlar: Hastaya risperidon (0.5–1 mg) başlandı. Bir ay sonra semptomlarda kısmi azalma tarifleyen hastada artan sedasyon nedeniyle amisulpirid tedavisine geçiş yapıldı. Bir ay 100 mg/gün amisulpirid kullanımı sonrası psikotik semptomlarında gerileme sağlandı. Herhangi bir algı patolojisi tariflemiyordu, sanrıya yönelik davranışlarında belirgin azalma mevcuttu, böceklerin artık "gitmiş olduğunu" ifade etmekteydi. Ancak ilaca bağlı EPS semptomları nedeniyle amisulpirid tedavisi kesildi.

Tartışma ve Sonuç: Delüzyonel parazitoz nadir gözlenen bir tablodur, ileri yaş ve kadın cinsiyet risk faktörlerindedir, anksiyete, depresyon komorbiditesi sıktır. Birinci basamak tedavide atipik antipsikotikler tercih edilir. Yaşlı bireylerdeki delüzyonel parazitoz olgularında, altta yatan duyuusal kayıpların değerlendirilmesi, tedavi yanıtlarının yakından izlenmesi ve ilaç yan etkilerinin dikkatle ele alınması gerekir.

Anahtar Kelimeler: Delüzyonel parazitoz, görme kaybı, taktıl halüsinasyon, somatik sanrı